

SONKAJÄRVEN KUNTA
ESIOPETUKSEN
LUKUVUOSISUUNNITELMA

LUKUVUOSI 2025 - 2026

Yksikkö Esiopetus/Varhaiskasvatus
Esiopetusryhmän nimi Yhtenäiskoulun esiopetusryhmä
Esiopetusryhmän henkilöstö Helena Kainulainen, esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen opettaja Marika Rossinen, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Katariina Väisänen, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Sani Huuskonen, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Esioppilaiden määrä 19 esioppilasta, joista 9 tyttöä ja 10 poikaa

LUKUVUODEN TYÖAJAT

Syyslukukausi	7 /8 _ 2025–19 /12_ 2025
Syysloma	13 /10 _ 2025–19 /10_ 2025
Joululoma	22 /12 _ 2025–06 /01 _ 2026
Kevätlukukausi	07 /01_ 2026–29/05_ 2026
Talviloma	_02_ / _03_ 2026_ -08 /03_ 2026
Muut lomapäivät	03/ 04_2026; 06 /04 _2026; 01/05_2026; 14 /05_ 2026

ESIOPETUKSESSA NOUDATETTAVAT OPETUSSUUNNITELMAT
Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 (muutettu 2.6.2025) Sonkajärven kunnan esiopetussuunnitelma 2024 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 Sonkajärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 2022

SONKAJÄRVEN KUNTA
ESIOPETUKSEN
LUKUVUOSISUUNNITELMA

OPETUSSUUNNITELMIA TÄYDENTÄVÄT SUUNNITELMAT JA OHJEISTUKSET

- esiopetusryhmän pedagoginen suunnitelma
- yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma
- opiskeluhoitosuunnitelma
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kriisisuunnitelma
- Sonkajärven kunnan varhaiskasvatuksen vuorohoitolinjaukset

ESIOPETUKSEN TOIMINTA- AJATUS

Esiopetus pohjautuu opetuksen eheyttämiseen. Esiopetuksessa ei ole oppiaineita vaan opetus toteutetaan oppimiskokonaisuuksina, joiden suunnittelun tärkeänä lähtökohtana ovat lasten mielenkiinnon kohteet. Esiopetuksessa edistetään lasten laaja-alaista osaamista seuraavilla osa-alueilla

- ajattelu ja oppiminen
- kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- monilukutaito
- tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- osallistuminen ja vaikuttaminen

LUKUVUODEN PAINOPISTEALUEET (RYHMÄ / VARHAISKASVATUS/ SONKAJÄRVEN KUNTA)

- Leikki ja leikkiympäristöjen kehittäminen – vakiintunut jatkuvaksi
- Perinnetaidot ja lähiruoka (v.2025 loppuun)
- Liikkuva lapsi ja perhe – Luontoliikuntahanke (v.2025 loppuun)
- Lukeminen 2026 (lapsen kielellinen kehitys)
- Ruokakasvatuksen kehittäminen
- Kaveritaidot ja vuorovaikutustaidot 2026

YHTEISTYÖSUUNNITELMA

Huoltajat

- Infokirjeet
- huoltajien tutustumispäivä toukokuulla
- wilma viestintä – kirjeet, viikko-ohjelma, pitemmän aikavälin tapahtumat, liikuntasuunnitelma, retket
- jos mahdollista päivittäiset tuonti- ja hakutilanteet
- tarvittaessa puhelinyhteys
- Edlevon kautta hoitoaikavaraukset ja koko varhaiskasvatusta koskevat tiedotteet
- lapsilla tieto, että olemme yhteydessä huoltajiin säännöllisesti
- vanhempainillat

Perusopetus

- tutustumme koulun tiloihin ja uuteen oppimisympäristöön
- tutustumme koulun henkilökuntaan
- tutustumme ruokalaan ja harjoittelemmme ruoan ottamiseen linjastossa
- osallistumme koulun tapahtumiin mahdollisuuksien mukaan ja olemme mukana toteuttamassa niitä
- keväällä esioppilaiden siirtopalaverit
- opepäivä – vaihdetaan aamupäiväksi paikkoja
- osallistuminen opettajien aamupalavereihin
- opiskeluhoolto

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

- opiskeluhoolto
- verkostopalaverit
- lapsikohtaiset yhteistyökumppanit: toimintaterapeutit, puheterapeutit, fysioterapeutit, sosiaalityöntekijät, koulupsykologi, koulukuraattori, lastenneuvolan /kouluterveydenhoitaja sekä perheneuvola
- esiopetusryhmän moniammatillinen tiimi

Muut yhteistyötahot

- seurakunnat, yhteistyö ja katsomuskasvatus yhteistyösopimusten mukaan
- urheiluseurat -> ohjaus -> osallistuminen tapahtumiin
- Ryhmässä toteutetaan Liikkuva varhaiskasvatus- ohjelmaa
- Martat – yhteiset tapahtumat
- yhteistyö muiden varhaiskasvatuspaikkojen Sukevan Männikkö mukaan lukien – yhteiset tapahtumat/tempaukset
- kirjasto -> vierailemme lainaamassa kirjoja tai katsomassa esityksiä sekä osallistumme esim. kulttuuripuolen järjestämiin näyttelyihin, konsertteihin tai teatteriin/näytöksiin

TOIMINNAN ARVIOINTIKÄYTÄNNÖT (HUOLTAJAT, LAPSET JA TYÖYHTEISÖ)

- kyselyt vanhemmille
- wilma kirjaukset
- henkilökunnan havaintojen kirjaaminen ja dokumentointi (kuvat ja videot)
- haastattelut lapsille ja kirjaaminen
- sosiogrammin tekeminen kaverikyselyn perusteella
- lasten kokoukset
- tiimin suorittama arviointi: arjessa, säännölliset tiimipalaverit, ryhmän pedagogisen suunnitelman toteutumisen arviointi
- vuosittainen Valssi- arviointiprosessi

OPPIMISEN JA ESIOPETUKSEEN OSALLISTUMISEN TUKI

- tiedossa olevat tarpeet • esiopetusvuoden aikana ilmenevät tarpeet • työn- ja vastuunjako
- arviointikäytännöt

Rakenteelliset järjestelyt

1. Tiloihin saatu uutta kalustoa, mikä mahdollistaa uusien leikkitilojen suunnittelun ja toteuttamisen, lisätilaa järjestetty alakoulun puolelta

2. Henkilöstöresurssi suhteessa esiopetusryhmän lasten määrään ja tarpeisiin / 4 aikuista /19 esioppilasta, jotka tarvitsevat erilaisia tukitoimia oppimiseen ja esiopetukseen osallistumiseksi. Käytössämme on myös 2x viikossa erityisopettajan antama tuki: samanaikais- ja pienryhmäopetus ja tarvittava konsultaatio.

3. Lapsiryhmän tarpeeseen ja turvallisuuteen liittyvät koulutukset ja käytännöt -> esim. lääkehoitoon liittyvät

Pedagogiset järjestelyt

- henkilöstö suunnittelee ja toteuttaa pedagogista toimintaa ja käyttää yhteisiä toimintatapoja, noudattaa säännöllistä, ennakoitavaa päivärytmiä, joka ilmaistaan myös kuvallisena
- vuorovaikutuksessa ovat käytössä kuvat, viittomat ja piirrokset
- lasten käytössä on tasapainoistuintyynejä, kuulokkeita ja sermejä
- palkitsemiskäytännöt onnistumisista (tekemisistä, yhteistyötaidoista, keskittymisistä, leikkitaidoista yms. yhdestä tavoitteesta kerrallaan), esim. palkintohelmien kerääminen purkkiin.

- pitempiaikainen ryhmäkohtainen tuen suunnittelu ja arviointi tapahtuu tiimipalavereissa
- tiimipalaverit toteutetaan säännöllisesti 1x kk
- viikkosuunnittelu toteutetaan sujuvan arjen, tehtävien jaon ja ennakkoinnin vuoksi

- sensitiivinen ja enakkoluuloton kohtaaminen lasten ja huoltajien kanssa

* lasten vahvuuksien ja oppimis- ja kehitystarpeiden löytäminen on tärkeää, jotta voimme mahdollistaa lapsen onnistumisenkokemuksia, kannustaa, ohjata ja kehua lasta

* läheisyys, pään pörröttäminen, olalle taputus, vieressä istuminen, peukun näyttö, ylävitonen ja sylissä pitäminen ovat tärkeä osa arjen positiivisia palautteita samoin kuin suullinen kehuminen

- toiminnassa käytetään mm. seuraavia eriyttämisen muotoja.

* toimitaan joustavissa pienryhmissä aamupäivisin

* samanaikais- ja yhteisopettajuus

* toiminnan kesto ja intensiteetti toteutetaan lapsen moninaiset tarpeet ja edellytykset huomioiden

* toiminnassa huomioidaan erilaiset toimintatavat ja eriytetään ylös ja alas

* oppimisen motivoinnin ja kiinnostuksen herättämiseksi toimitaan erilaisissa

oppimisympäristöissä, kokeillaan erilaisia ilmaisukeinoja, välineitä, materiaaleja ja menetelmiä,

SONKAJÄRVEN KUNTA
ESIOPETUKSEN
LUKUVUOSISUUNNITELMA

jotta jokaisella lapsella olisi mahdollisuus osallistua toimintaan ja saavuttaa esiopetukselle ryhmässä asetetut tavoitteet

* valmistelujen ennakointi ja myös lasten osallistaminen tekemisen järjestelyihin ja tavaroiden paikoilleen viemiseen.

RYHMÄKOHTAISET TUKIMUODOT

•suunnittelu, toteutus ja arviointi • työn ja vastuun jako • tiedossa olevat tarpeet • esiopetusvuoden aikana ilmenevät tarpeet

Opettajan antama yleinen tukiopetus

-Esiopettaja vastaa yleisen tukiopetuksen toteuttamisesta tarpeen mukaan myös ennakoivasti. Hän suunnittelee, toteuttaa ja arvioi yleisen tukiopetuksen tarvetta yhdessä tiiminsä ja erityisopettajan kanssa

- Yleinen tukiopetus on parhaimmillaan eriyttävää pienryhmätoimintaa, joka kohdentuu oppimiskokonaisuuksiin

- Apuna käytetään oppimisen edellytyksiä tukevia opetusjärjestelyjä kuten kuva- ja piirrostukea, strukturoitu oppimisympäristö, oppimista tukevaa välineistöä tai havaintomateriaalia,

-Yleiseen tukiopetukseen pienryhmässä voidaan lukea myös vertaisoppiminen, osallisuuden ja osallistumisen kokemukset

Opettajan antama opetuskielen tukiopetus

-Esiopettaja vastaa opetuskielen tukiopetuksen suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista, johon saa tukea muilta asiantuntijoilta kuten puheterapeutilta ja varhaiskasvatuksen erityisopettajalta

- Opetuskielen tukiopetuksessa lähtökohtana on lapsen kielitaidon muuttuvat tuen tarpeet. Tukea annetaan joustavin ryhmittelyin sekä yhteis- että samanaikaisopetuksena

Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä

-Erityisopettaja vastaa ryhmässä annettavasta erityisopetuksesta muun opetuksen yhteydessä. Opetus perustuu erityispedagogiseen osaamiseen. Ryhmäkohtaisia tarpeita arvioidaan yhdessä esiopetuksen tiimin kanssa ja se voi olla myös konsultaatiota.

* erityisopettajan tukea annetaan 2 x viikossa joustavin järjestelyin, yhteis- ja samanaikaisopetuksena, joustavin ryhmittelyin lasten tuen tarpeet huomioiden.

SONKAJÄRVEN KUNTA
ESIOPETUKSEN
LUKUVUOSISUUNNITELMA

LUKUVUODEN AIHEKOKONAISUUDET	
SYYSLUKUKAUSI	
Elokuu	Tutustuminen ryhmän jäseniin Esiopetuspäivän rytmin, päiväjärjestyksen harjoittaminen ja toiminta uudessa ympäristössä ja osalla koulukuljetukseen tottuminen Tutustuminen esiopetusympäristöön ja koulun tiloihin sekä ulkoilualueeseen Esiopetusryhmän säännöt Tutustuminen lähiympäristöön Ryhmäytyminen Mustikkaretki -> leivontaa
Syyskuu	-..syksyn merkit luonnossa -viskari-eskari -cup -yleisurheilu – 3 ottelu - tunnetaidot askeleittain ohjelma ja tunnetila taulu -erilaisuus - teema eri tavoin - syksyn satoa -syyspäivän tasaus - osallistumme kirjaston Koko yhteisö lukee -hankkeeseen
Lokakuu	-Aleksis Kiven päivä -Käsityöt ompeleminen -syysloma - luistelut alkavat - osallistumme kirjaston Koko yhteisö lukee -hankkeeseen
Marraskuu	-pyhäinpäivä -isänpäivä -lasten oikeuksien viikko -pimeys -luonto muutokset - lukimat syksy -halloween osallistumme kirjaston Koko yhteisö lukee -hankkeeseen
Joulukuu	-joulukalenteri -joulun perinteet – jouluateria- leivonta-koristeet -Itsenäisyyspäivä -Lucian päivä - lasten haastattelu - osallistumme kirjaston Koko yhteisö lukee -hankkeeseen

SONKAJÄRVEN KUNTA
ESIOPETUKSEN
LUKUVUOSISUUNNITELMA

KEVÄTLUKUKAUSI	
Tammikuu	-uusi vuosi -avaruusaihe -talvi - päivä pitenee seurantaa -luonto ja eläimet talvella - tavoitteiden arviointia
Helmikuu	-112 -päivä -tavoitteiden arviointia -vanha aika -saamelaisten kansallispäivä -ystävyyys - ystävänpäivä -laskiainen -mäen laskua - hiihtokausi
Maaliskuu	-Sää -Lumirakentelu -tiedonsiirtopalaverit koulun kanssa -opettajavaihdot -kevästutukset -kevätpäivän tasaus -kevään merkit
Huhtikuu	-kevät -pääsiäinen ja siihen liittyvät perinteet -kevätretki luontoon -Sonkajärven Talent
Toukokuu	-Kelloon tutustuminen - lajittelu -roskakierros -vappu ja perinteet -äitienpäivä -Eurooppa- päivä -Yökoulu - Kevätjuhla/ kevätretki

TAPAHTUMAT, RETKET, JUHLAT
Mustikkaretki metsään -> leivontaa Kesäkauden lopettajaiset Kangaslammella Leikkikenttäretket Laavuretket Talviset metsäretket Mäenlaskuretket Tutustumisretket työpaikkoihin Osallistuminen varhaiskasvatuksen yhteisiin tapahtumiin Osallistuminen koulun juhliin

Taulukkoon on kirjattu perinteiset esiopetusvuoden tapahtumat, jotka ovat vuosittain toistuvia. Lisäksi tulee uusia tai vaihtuvia tapahtumia, esityksiä ja retkiä, näihin osallistumme mahdollisuuksien mukaan.

Esiopetuksessa käytämme Ystävien eskari- materiaalia, joka pohjautuu Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2014. Eri oppimisen kokonaisuudet on otettu monipuolisesti huomioon koko materiaalissa. Tarinoissa seikkailevat Tiki- orava ja Havu -karhu, joiden avulla on haluttu luoda Suomen luontoa arvostavaa näkökulmaa. Materiaaliin kuuluu harjoituskirja ja digiopetusmateriaali, jotka on varattu jokaiselle esikoululaiselle. Materiaalin painopisteiksi on valittu tunne- ja vuorovaikutustaidot, toiminnallisuus ja monilukutaito. Eheytytyn opetuksen tueksi on laadittu oppimiskokonaisuuksia, joita kutsutaan ilmiöiksi. Ilmiöistä opettaja voi valita lasten tutkittavaksi heidän kiinnostuksensa kohteita silloin kuin se on otollisinta. Myös eriyttäminen ja arviointi itsearviointineen on huomioitu osin kirjassa ja osin digimateriaalissa.

Opetuksessa käytetään erilaisia työtapoja ja toiminnallisuutta. Leikissä oppiminen ja oikeiden tutkimusten tekeminen vaihtelevat aiheen ja lasten kiinnostuksen mukaan. Esiopetuksen eri oppimiskokonaisuuksia yhdistellään pedagogisesti tarkoituksenmukaisilla tavoilla, jotka palvelevat lapsen oppimista ja osallistumista.